Klasik Divan
Uluslararası Dil, Kültür ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
(International Journal of Language, Culture and Literature Researches)
Cilt 2 / Sayı 1 / Yaz 2025

Florinalı Nâzım Tarafından Ziyâ Gökalp'in Ölümü Üzerine Yazılan Şiir: Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda

Poem Written By Nazım of Florina on The Death of Ziya Gokalp: In The Presence of Ziya Gokalp's Coffin

Dr. Murat Aslan
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Araştırma Görevlisi

muratasLan@yyu.edu.tr
https://orcid.org/0000-0002-4667-2174

Makale Türü/Article Type: Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi/Received Date: 12 Mart 2025

Kabul Tarihi/Accepted Date: 20 Nisan 2025

Sayfa/Page: 1-16

Atıf/Citation: Aslan, Murat. "Florinalı Nâzım Tarafından Ziyâ Gökalp'in Ölümü Üzerine Yazılan Şiir: Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda". *Klasik Divan Dil, Kültür ve Edebiyat Dergisi* 2/1 (2025),1-16.

İntihal/Plagiarism: Bu makale turnitin programında taranmıştır. /This article was checked by turnitin.

Florinalı Nâzım Tarafından Ziyâ Gökalp'in Ölümü Üzerine Yazılan Şiir: Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda

Poem Written By Nazım of Florina on The Death of Ziya Gokalp: In The Presence of Ziya Gokalp's Coffin

Dr. Murat Aslan

Özet

Türk tarihinin en önemli mütefekkirlerinden Ziya Gökalp 25 Ekim 1924 tarihinde vefat etmiştir. Henüz 48 yaşında olan Gökalp'in ölümü Türk milletinde derin bir üzüntüye neden olmuştur. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere pek çok önemli isim Ziya Gökalp'in ailesine taziye mesajlarını iletmişlerdir. Atatürk'ün emriyle Ziya Gökalp için resmî cenaze töreni düzenlenmiş ve bu törene halktan binlerce kişi katılmıştır. Sultan Mahmud Türbesi'nin haziresine defnedilen Ziya Gökalp'in mezarı başında pek çok konuşma yapılmıştır. Cenaze törenini takip eden günlerde de dönemin önde gelen edebiyatçıları ve düşünce adamları tarafından çeşitli gazete ve dergilerde Ziya Gökalp'e dair yazılar yayımlanmıştır. 20. asır Türk şairlerinden Florinalı Nâzım da Ziya Gökalp'in mezarı başında okumak üzere bir şiir kaleme almış, duyduğu derin acıyı bu eseriyle dile getirmiştir. Nef'î, Nedîm, Mimar Sinan, Tevfik Fikret ve Namık Kemal gibi Türk büyükleri için düzenlediği anma toplantılarıyla ve bu toplantılarda okuduğu şiirlerle ünlenen Florinalı Nâzım'ın Ziya Gökalp için yazdığı Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda adlı şiir oldukça dikkat çekicidir. Gökalp'in öldüğü 25 Ekim 1924'ten cenaze töreninin yapıldığı 26 Ekim 1924'e dek bir günlük sürede kaleme alınan bu şiir on iki dörtlükten meydana gelmekte ve Florinalı Nâzım'ın bu vefat olayı karşısında yaşadığı psikolojik durumu ve samimi duyguları gözler önüne sermektedir. Sevilen bir insanın kaybı dolayısıyla bir şairin ölüm gerçeği ve yaşanılan hatıralar arasında gidip gelmesi, söz konusu şiirin döngüsel bir biçimde meydana gelmesine neden olmuştur. Bu eser aynı yıl içerisinde İstanbul'da broşür olarak da yayımlanmıştır. Bu çalışmada Florinalı Nâzım'ın bahsi geçen eserini tanıtmak, orijinal hâliyle ve transkripsiyonlu metniyle ilim âleminin istifadesine sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ziya Gökalp, Florinalı Nâzım, Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri, Yeni Türk Edebiyatı.

Abstract

Ziyâ Gökalp, one of the most important thinkers in Turkish history, passed away on October 25, 1924. The death of Gökalp, who was only 48 years old, caused deep sadness in the Turkish nation. Many important names, especially Mustafa Kemal Atatürk, conveyed their condolences to Ziyâ Gökalp's family. Upon Atatürk's directive, an official funeral ceremony was held for Ziyâ Gökalp and thousands of people from the public attended this ceremony. Many speeches were made at the grave of Ziyâ Gökalp, who was buried in the graveyard of Sultan Mahmud Tomb. Nazim of Florina, one of the 20th century Turkish poets, wrote a poem to be read at the grave of Ziyâ Gökalp and expressed the deep pain he felt with this work. In the days following the funeral, articles about Ziyâ Gökalp were published in various newspapers and magazines by leading literary figures and thinkers of the period. The poem titled "In the Presence of Ziyâ Gökalp's Coffin", written for Ziyâ Gökalp by Nazım of Florina, who became famous for the memorial meetings he organized for Turkish greats such as Nefi, Nedim, Mimar Sinan, Tevfik Fikret and Namık Kemal, is quite remarkable. This poem, which was written in a one-day period from October 25, 1924, when Gökalp died, to October 26, 1924, when his funeral ceremony was held, consists of twelve quatrains. The work in question was also published as a brochure in the same year. In this study, it is aimed to introduce this work of Nazim of Florina and to present it to the academic world in its original form and with its transcribed text.

Key Words: Ziyâ Gökalp, Nazim of Florina, Turkish Poetry of the Republican Period, New Turkish Literature.

Giriş

Ziya Gökalp (d.1876/ö.1924), tam olarak teşhis edilemeyen bir hastalık sebebiyle 25 Ekim 1924'te vefat etmiştir. Türk milleti bu kayba çok üzülmüş, Mustafa Kemal Atatürk bir telgrafla Gökalp'in eşi Vecihe Hanım'a başsağlığı dilemiştir. Ölüm haberi Türk kamuoyunda ve basında geniş yankı uyandırmış, cenaze programı ayrıntılı bir şekilde paylaşılmıştır. Atatürk, Ziya Gökalp'e yakışır bir cenaze töreni için yetkililere emirler vermiş ve bunun için Maliye Bakanlığı tarafından İstanbul Belediyesi'ne 500 lira para gönderilmiştir. Ziya Gökalp'in Türk bayrağına sarılı cenazesi protokol ve halk eşliğinde Fransız Hastanesi'nden Ayasofya'ya getirilmiş, burada cenaze namazı kılınmış ve toprağa verilmek üzere Sultan Mahmud Türbesi'ne götürülmüştür. Defin töreninde pek çok konuşma yapılmış, nutuklar atılmıştır.[1] T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının internet sitesinde yer alan bu cenaze törenine dair video, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk halkının Ziya Gökalp'e olan sevgisini ve ölümünden duydukları üzüntüyü kanıtlar niteliktedir.[2]

Biyografisini özetlemek gerekirse Ziya Gökalp, Tevfik Efendi ve Zeliha Hanım'ın oğlu olarak Diyarbakır'da doğmuştur. Üç yıl mahalle mektebinde okumuş, ardından Diyarbakır Askerî Rüştiyesi'ne devam etmiştir. Bir süre Diyarbakır Mülkî İdadisine gitmiş fakat buradaki eğitimini tamamlamamıştır. 1895'te Mülkiye Baytar Mekteb-i Âlîsi'ne kaydolmuş ancak gizli toplantılara katılmak ve zararlı yayımları okumak suçlamasıyla okuldan kovulup bir yıl boyunca hapis yatmıştır. Kısa bir süre memurluk ve Fransızca öğretmenliği yapmıştır. 1911'de Selanik İttihat ve Terakkî Mekteb-i Sultânîsi'nde sosyoloji dersleri vermeye başlamış ve böylece Osmanlı'da bu dersi veren ilk kişi olmuştur. 1912'de Ergani Madeni mebusu seçilmiştir. 1913-1919 yıllarında Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye'de ve Dârü'l-muallimât'ta ictimâiyyat derslerine girmiştir. İstanbul'un işgal edilmesi üzerine Bekir Ağa Bölüğünde tutuklu kalmış, ardından Limni ve Malta adalarına sürülmüştür. Bu sürgün, iki yıl dört ay sürmüştür. 19 Mayıs 1921'de Türkiye'ye dönen Ziya Gökalp, önce Ankara Hükümeti Maarif Vekâleti İlim Encümeni üyesi, ardından Telif ve Tercüme Heyeti reisi olmuştur. 25 Ekim 1924'te İstanbul Fransız Hastanesinde ölmüştür. Kendisi için resmî cenaze töreni düzenlenmiş ve Sultan Mahmud Türbesi'nin haziresine defnedilmiştir.[3] Ziya Gökalp; hayatı boyunca siyasi, sosyal ve kültürel konularda ilmî, edebî ve fikrî yazılar kaleme almıştır. Modern Türkiye'nin siyasi ve fikrî temellerini oluşturmuştur. Hem kendi dönemine hem de sonraki dönemlere mütefekkir kimliğiyle yol göstermiştir. Birçok kavramı ve yeni düşünceyi Türk toplumuna tanıtmıştır. Milli edebiyat ve Cumhuriyet edebiyatının inşasında etkili olmuştur. Büyük mütefekkirin eserlerinden bazıları şunlardır: *Türkçülüğün Esasları, Türk Töresi, Türkleşmek İslamlaşmak Muasırlaşmak, Türk Medeniyet Tarihi, Doğru Yol, Yeni Hayat, Altın Işık, Kızıl Elma, Rusya'daki Türkler Ne Yapmalı?*[4]

1 Erdal Aydoğan, "Ziya Gökalp'ın Ölümünün Türk Kamuoyu ve Basındaki Yansımaları", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 10/2 (2010), 183-186.

2 T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, "Ziya Gökalp'in Cenaze Töreni (Video)" (Erişim 20 Ekim 2024).

3 Orhan Okay, "Ziya Gökalp". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1996), 14/124-125.

4 Abdullah Şengül, "Ziya Gökalp", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* (Erişim 20 Ekim 2024).

Ziya Gökalp'in ölümü, bütün Türkiye'yi derinden üzmüş ve bununla ilgili pek çok yazı kaleme alınmıştır. 26 Ekim 1924'te Akşam gazetesinde Necmettin Sadak'ın, Hâkimiyet-i Milliye'de Hamdullah Suphi Tanrıöver'in, Son Telgraf'ta Enver Behnan Şapolyo'nun, 27 Ekim 1924'te Aydınlık gazetesinde Şevket Süreyya Aydemir'in, Cumhuriyet gazetesinde Yunus Nadi'nin, Hâkimiyet-i Milliye'de Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun ve Abdülfeyyaz Tevfik Yergök'ün, İkdam'da Ahmet Cevdet Oran'ın, Tanin'de İsmail Müştak Mayakon'un, Vakit'te Halide Edip Adıvar'ın ve Mehmet Emin Ayni'nin, 29 Ekim 1924'te Hâkimiyet-i Milliye'de Ahmet Rasim'in Ziya Gökalp'in ölümü üzerine kaleme aldıkları yazılar yayımlanmıştır.[5] Söz konusu yazılar, Gökalp'in ölümüne dair yazılanların tamamı değil, yalnızca bir kısmıdır.

Ziya Gökalp'in vefatına derinden üzülenlerden biri de Florinalı Nâzım'dır. Florinalı Nâzım, Ziya Gökalp'in cenaze merasiminde okunmak üzere bir şiir kaleme almış ve bu şiirle; Gökalp'e olan sevgisini, onun ölümünden dolayı duyduğu üzüntüyü ve Gökalp'in Türk milleti için ne ifade ettiğini anlatmıştır. *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* adını taşıyan bu şiir aynı yıl İstanbul'da broşür olarak bastırılmıştır.[6]

Florinalı Nâzım'ın *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* adlı eseri daha önce, Eda Güler'in *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme* adlı yüksek lisans tezinde Latin harflerine aktarılmış ve incelenmiştir ancak transkripsiyon alfabesinin kullanılmadığı bu Latin harflerine aktarma işleminde pek çok okuma hatasıyla karşılaşılmış ve uzatma işaretlerinin yanlış kullanıldığı görülmüştür. Yanlış okumalar metnin doğru bir şekilde anlaşılmasını imkânsız kılarken uzatma işareti hataları da aruz ölçüsünü bozmaktadır.[7] Bundan dolayı söz konusu eserin tekrar çalışılması gerektiği kanaatine varılmıştır. Bu çalışmanın amacı; Florinalı Nâzım'ın *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* adlı eserini tanıtmak, orijinal metni ve transkripsiyon alfabesine aktarılmış hâlini ilim âleminin istifadesine sunmaktır. İlgili şiiri incelemeye geçmeden önce Florinalı Nâzım'ın tanıtılması gerekmektedir.

1. Florinalı Nâzım ve Eseri

Florinalı Nâzım (d. 1883/ö. 1939) Hâlid Nâzım Bey'in ve Necibe Hanım'ın oğlu olarak Florina şehrinde[8] doğmuştur. Asıl ismi Mehmed Nâzım olan şair, soyadı kanunundan sonra Özgünay soyadını almıştır. İlk ve orta öğrenimini Florina'da tamamladıktan sonra İstanbul'da hukuk okumuş, Dâhiliye Nezaretinde ve Emniyet-i Umumiye'de memurluk yapmıştır. 1922 yılında eşi Emine Hanım'ı doğum yaparken kaybetmiş, kısa bir süre sonra da bebeğini yitirmiştir. Hayatta ka-

5 Salim Çonoğlu, "Ziya Gökalp'ın Hastalığı, Vefatı ve Ardından Yazılanlar". *Türk Dili* 73/874 (2024), 65-84.

6 Florinalı Nâzım, *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* (İstanbul, 1340).

7 Eda Güler, *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme* (İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2024).

8 Günümüzde Yunanistan sınırları içerisindedir.

lan ilk kızı Aliye Meliha Hanım'ı şair olarak yetiştirmekle uğraşmıştır.[9] 1916 yılından 1930 yılına dek *Polis Mecmuası*'nın müdürlüğünü yürütmüş, bu dergide "Polis, Bazen Nasuh ve Mürebbidir" ve "Yangınlarda İttihaz Olunacak Tedabir" gibi meslekî yazılar yayımlamıştır.[10] 1927'de Emniyet-i Umumiye Neşriyat Şubesi Müdürlüğüne atanarak Ankara'ya gitmiş, daha sonra Gümüşhane Mektupçuluğuna tayin edilince yer değiştirmek istemeyip kendi rızasıyla emekliye ayrılmıştır. Emekli olduktan sonra maddi sıkıntılar çekmeye başlayan Florinalı Nâzım avukatlık yapmak istediğini belirtmiş, bu durum dönemin gazetelerinde büyük yankı uyandırmıştır.[11] Yüksek tansiyon nedeniyle İstanbul'da vefat etmiştir.[12] Kendisinin dediğine göre edebiyata ilgisi henüz 5-6 yaşlarındayken başlamıştır. İlk şiirlerini 14 yaşında Selanik'te basılan Çocuklara Rehber adlı bir dergide yayımlamıştır. 1324/1906-1907'de Eşref gazetesi tarafından düzenlenen şiir yarışmasında birinciliği elde etmiştir.[13] Eşinin ölümü üzerine Abdülhak Hâmid'in *Makber* şiirinden ilham alarak *Zeyl-i Makber* şiirini kaleme almış ve bu nedenle Zeyl-i Makber şairi olarak ünlenmiştir. Büyük bir şair olduğuna inanan Florinalı Nâzım, önde gelen şairlerin peşini bırakmamış ve onlardan imzalı fotoğraflar, övgü metinleri vs. talep etmiştir. Meşhur şair ve yazarlar Florinalı'yı başlarından savmak için onun metinlerine takriz ve tenkitler yazmışlar, kendi fotoğraflarıyla eserlerini de övgü dolu ifadelerle Florinalı'ya hediye etmişlerdir. Florinalı ise bunları kendi dehasının bir delili olarak kabul etmiştir. Florinalı Nâzım'ı büyük şair olarak nitelendiren ilk şair Tevfik Fikret'tir. Abdülhak Hâmid de Florinalı'yı "*Büyük bir şairsiniz!*" diyerek övmüştür. Sâmipaşazâde Sezâyî, 1924 yılında imzaladığı bir fotoğrafında Florinalı Nâzım'a "*Büyük şair*" demiştir.[14] Kendisini şiir kralı olarak ilan eden Florinalı Nâzım *Türk Şiir Krallığı Neden ve Nasıl Doğmuştu?* adlı eserinde kendi sanat kariyerini anlatmıştır.[15] Florinalı Nâzım'ın eserlerinden bazıları şunlardır: *Nef'î ve Fikret'in Büyük Ruhlarına, Şâ'ir-i A'zâmımızı Tebcîl, Ebediyet Yolunda Bir Hitabe, Zafer Teraneleri, Cumhuriyet Marşları, Türk'ün Büyük Zaferi*[16]. Behçet Necatigil, Florinalı Nâzım'ın şiirlerini beğenir ancak onun asıl şöhretinin nedenini kendi kendisini "şiir kralı" olarak ilan etmesinde bulur.[17] Florinalı Nâzım'ın ölümü dolayısıyla bir yazı yayımlayan Peyami Safa "Bütün ömründe ona hepimiz güldük." demiş, şairin her şeyiyle gülünç olduğunu ve bütün bir neslin ona kahkahalarla ya da kıs kıs güldüğünü söylemiştir. Şair, hayatta olduğu gibi ölümünden sonra da karikatürlere konu olmaktan kurtulamamıştır.[18]

9 Dilek Çetindaş, "Florinalı Nazım", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, Erişim 20 Ekim 2024.

10 Cüneyt Akdeniz, *Polis Mecmuası Yazıları (1919-1923)* (İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019), 107-113.

11 Güler, *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme,* 10-11.

12 Çetindaş, "Florinalı Nazım".

13 Güler, *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme,* 6-10.

14 Beşir Ayvazoğlu, "Florinalı Nâzım, Edebiyatımızın Tatlı Kaçığı", *Uluslararası Üsküdar Sempozyumu V, 1-5 Kasım 2007, Bildiriler.* ed. C. Yılmaz (İstanbul: Üsküdar Belediyesi Yayınları, 2008), 2/287.

15 Çetindaş, Dilek. "Florinalı Nazım". Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. Erişim 20 Ekim 2024. https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazim-florinali.

16 Güler, *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme,* 482.

17 Behçet Necatigil, *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü* (İstanbul: Varlık Yayınları, 1995), 147.

18 Ayvazoğlu, "Florinalı Nâzım, Edebiyatımızın Tatlı Kaçığı", 305.

Florinalı Nâzım'ın hayatında ve sanatında ihtifallerin yani toplu anma törenlerinin önemi büyüktür. Şair; Nef'î, Süleyman Tevfik, Mimar Sinan, Nedim, Şeyh Galip, Namık Kemal ve Tevfik Fikret için anma toplantıları düzenleyip şiirler okumuştur. *Hâtırât-ı Meşâhir* bu tür toplantılarda okunan şiirlerin toplandığı bir eserdir.[19] Çoğunlukla ilgili kişinin mezarı başında okunan bu şiirlerden biri de Ziya Gökalp için yazılmıştır. *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* adını taşıyan bu şiir, şair tarafından Ziya Gökalp'in ölümünden hemen sonra, cenaze töreninde okunmak üzere kaleme alınmış ve törende okunmuştur. Aynı yıl eser broşür hâlinde İstanbul'da bastırılmıştır.

2. Eserin Özellikleri

Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda, toplam 4 sayfalık bir broşürdür. Broşürün ön kapağında; şairin ve eserin ismi, eserin basım yeri (İstanbul) ve basım yılı (1340) yer almaktadır. Yine ön kapakta, Sâmipaşazâde Sezâyî'nin Florinalı Nâzım'a dair bir ifadesi yer almaktadır. Bu ifadede Sâmipaşazâde Sezâyî, büyük fırtınaların denizleri coşturması gibi büyük hadiselerin de Florinalı Nâzım'ın şairane ruhunu coşturduğunu söylemektedir. Sâmipaşazâde Sezâyî'ye göre; Ziya Gökalp'in ruhu, büyük bir milletin meşalesidir ve onun coşkun denizinde sönmeden dalgalanmaktadır. Sâmipaşazâde'nin takdim yazısının altında Florinalı Nâzım'ın Gökalp için yazdığı şiirin 11. dörtlüğü yer almaktadır ancak bu dörtlüğün 3. mısrası değiştirilmiş ve yerine şiirde yer almayan bir mısra yazılmıştır. Ön kapağın iç kısmında, "Büyük Millet Meclisinden ve ʿalâkadâr makâmât-ı ʿâliyyeden - edebiyât nâmına- bir istirhâm ve takrîz-i üstâda teşekkür" adlı bir yazı bulunmaktadır.[20] Bu yazının devamı arka kapağın iç kısmında bulunmaktadır. Eserin arka kapağında Florinalı Nâzım'ın *Tevfîk Fikret'in Hayât ve Hâtırâtı* adlı yeni bir eserinin tanıtımı yer almaktadır. Broşürün tamamını oluşturan dört sayfalık kısımda ise her sayfada üç adet dörtlük bulunmak üzere *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* adlı on iki dörtlükten meydana gelen şiir yer almaktadır.

Şiir 11'li hece ölçüsüyle (6+5) yazılmıştır. Kâfiye düzeni, abab, cccb, dddb… şeklindedir. Şairin genel olarak tam kafiyeyi tercih ettiği ve ahengi sağlamak üzere rediflerden yararlandığı görülmektedir.

En sonda eserin yazıldığı yer ve tarihin bilgisi bulunmaktadır. Buna göre eser; İstanbul'da, 26 Teşrîn-i Evvel 1340'ta (26 Ekim 1924'te) yazılmıştır. O hâlde şiir, Ziya Gökalp'in vefat haberini alan Florinalı Nâzım tarafından cenaze merasiminde okunmak üzere bir günlük sürede yazılmıştır.

3. Eserin Tahlili

Ölüm, ölen kişinin yakınlarını mevcut durumun apaçık gerçekliği ile bir ömür boyunca

19 Çetindaş, "Florinalı Nazım". // Güler, *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme,* 13.

20 Bu yazı, makalenin konusu ile ilgili olmaması dolayısıyla transkripsiyonlu metin kısmında yer almamaktadır.

yaşanan hatıraların hayali arasında bırakır. Tabut, ölen kişinin artık bu dünyada olmadığının bir kanıtı olarak dururken onun yaşadığı bütün bir hayatın hayaliyle çevrilidir. Bu hâl, cenaze törenine katılanlar arasında derin üzüntüye, ölümü inkâr etmeye, şoka girmeye ve hayallere dalıp gitmeye neden olur. Florinalı Nâzım'ın şiiri bu psikolojiyi apaçık ortaya koyan bir eserdir. On iki dörtlükten meydana gelen bu şiir genel olarak incelendiğinde her dörtlüğün ilk üç mısrasının, Gökalp'in ölümü sebebiyle derin bir acı içinde bulunan Florinalı Nâzım'ın hayallerini ve hatıralarını yansıttığı görülür. Bu kısımlarda şair bazen Gökalp'in vefatını inkâr eder bazen Gökalp'in Türk mefkûresi peşinde geçen hayatını düşünür bazen de onun hayatı boyunca çektiği acıları hatırlar. Dörtlüklerin son mısrası ise daima Ziya Gökalp'in öldüğü gerçeğini ifade eder. Bu bakımdan şiir, hayal ile hakikat arasındaki bir döngüyü tekrarlar.

Florinalı Nâzım şiirin ilk dörtlüğünde, Ziya Gökalp'in ölümünden dolayı duyduğu üzüntüyü çarpıcı bir şekilde dile getirir. Onun ölümü, sanki tek bir ferdin dünyadan göçmesi değil bütün bir cihanın yok olması gibidir: "Ziyâ Gökalp degil, bir cihân söndü!" Ünlü mütefekkirin vefatı yeryüzünü kedere boğmuştur. Bu olay tabiata da yansımış, ortalığın kararması imgesiyle bu durum ifade edilmiştir: "Ortalık mükedder, hava kararmış." Gökalp'in ölümü şairin duygularında parlayan gökyüzünün sönmesi gibi olağanüstü bir üzüntüye neden olmuştur: "Sanırım, parlayan âsumân söndü!"

İkinci dörtlük bir tecahül-i arif sanatıyla başlar. Şair, Ziya Gökalp'in de mi ölümü düşündüğünü sorar: «Ziyâ Gökalp de mi ölümü kurdu?" Ardından Allah'a seslenir ve bu büyük insanın da mı öldüğünü sorup Gökalp'in vefatını hâlâ idrak edemediğini ve bu olayın şoku içerisinde olduğunu ifade eder: "Yâ Rabbî, şu büyük kalp de mi durdu?" Sonraki iki mısra Gökalp'in hayatta iken Türklük, ilim ve aydınlanma için nasıl da uğraştığı hakkındadır. Şair, Ziya Gökalp'in gayretini tufana benzetmektedir: "Ki çarpan küreler gibi vururdu!../ Feryâdı yükselen bir tûfân söndü!"

Üçüncü dörtlükte Florinalı Nâzım, Ziya Gökalp'in hayattayken toplum için fikirsel anlamda nasıl bir çaba içine girdiğini, içinde bulunulan kötü durumdan kurtulmanın çarelerini nasıl aradığını hatırlar. Onun beyninde yanan ateşten fikirler şair tarafından yanardağa benzetilir ve böylece Gökalp'in bu konuda üstünlüğü vurgulanır: "Yanardağ gibiydi beyninde âteş." İkinci mısrada ise Florinalı Nâzım, bir güneşe benzettiği Ziya Gökalp'in öldüğü gerçeğiyle yüzleşir. Gökalp hayattayken parlamış, parlamış ve nihayet batmıştır: "Parlayup, parlayup batdı bir güneş!" Şair, Gökalp gibi bir fikir mimarını kaybetmenin ne demek olduğunun farkındadır. Artık onun gibi birisi dünyaya gelmeyecektir: "Dünyâyı arasak, buna yok bir eş." Dörtlüğün son mısrasında Gökalp bir denize benzetilir. Mısra bir bütün olarak düşünüldüğünde şairin zihnindeki Gökalp imgesi hem engin denizi hem de dünyayı aydınlatan güneşi çağrıştırır. Bundan dolayı şair ışıklar yayan bir denizin söndüğü şeklinde, doğrudan denizle ilişkilendirilemeyecek bir ifadeyle dörtlüğü tamamlar. Bu durum, Gökalp'in vefatı dolayısıyla şairin içinde bulunduğu derin üzüntüyü ortaya koyacak nitelikte bir delildir. Şair "ziyâ" kelimesini hem ışık anlamına gelecek hem de Ziya Gökalp'i hatırlatacak bir biçimde tevriyeli olarak kullanmıştır: "Ziyâlar neşr iden bir ʿummân söndü!"

Dördüncü dörtlük yine Gökalp'in hatıralarıyla başlar. O, hayattayken fikirleri dolayısıyla hummalar içinde kıvranmış, bir meşale gibi âdeta insanların canını yakarak onları uyandırmıştır: "Hummâlar içinde kıvranan Ziyâ/ Cân yakan bir meşʿal gibiydi gûyâ!" Ölüm, Gökalp'in hayatını sanki hiç yaşanmamış gibi kılmıştır. Şair, Gökalp'in hayatını hüzünlü bir rüyaya benzetir. Dördüncü mısra ise Gökalp'in öldüğü gerçeğini bir kez daha tekrar eder: "Nihâyet o da bak, bir hazîn rüʾyâ/ Bir dalgın deryâ[y]dı, bî-zebân söndü!"

Şaire göre Ziya Gökalp'in hayatı çalkalanıp sönen bir bilmece gibidir: "Varlığı, çalkanup sönen muʿammâ." O bedenen ölmüştür ancak fikirleriyle sonsuza dek yaşayacaktır: "Mevti de bekâyı eyliyor îmâ!" Cenaze töreninde Ziya Gökalp'in taşınan tabutu, başlarda yükselen gökyüzüne benzetilmektedir: "Tâbûtu başlarda yükselen semâ!" Gökalp cemiyetin zekâsını parlatan bir kahramandır ancak gerçek şu ki o artık bu dünyada değildir: "Zekâlar parlatan kahraman söndü!"

Altıncı dörtlük Ziya Gökalp'in Türklük mefkûresini anlatmaktadır. O, ateşli ruhuyla ve tesirli sesiyle son nefesine dek Türklüğü yükseltmiştir. Düşüncesiyle inkılâp yapmış, toplumu dönüştürmüştür. Onun fikir serüveni şair tarafından gittikçe olgunlaşan bir imana benzetilir: "Âteşîn rûhıyla, nâfiz sesiyle:/ Türklüğü yükseltti son nefesiyle;/ İnkılâb yapmışdı felsefesiyle/ Tekâmül gösteren bir îmân söndü!"

Ziya Gökalp, Florinalı Nâzım tarafından âdeta bir peygamber gibi anlaşılmaktadır. Şair, Gökalp'i ulvî bir rehber olarak nitelemektedir. Gençliğe parlaklık veren bu ulvî rehber baştanbaşa göz kamaştıran bir şafağa benzetilir. Böylece onun Türk toplumu için yeni bir doğuşu simgelediği anlatılmak istenir: "Gençliğe fer viren şu ʿulvî rehber/ Göz kamaşdıran bir şafakdı yek-ser!" Gökalp'in sonsuza dek yaşayacak fikirleri Türkler için âdeta bir zaferdir: "Türklüğe müʾebbed fikri bir zafer." Bu dörtlüğün ilk mısrasında Ziya Gökalp'in ulvîleştirilmesi gibi son mısrasında da ona ulvî bir nitelik yüklenir. Şair Ziya Gökalp'i Türklüğe zafer vadeden bir *Kur'ân* olarak hayal eder. O, âdeta bir kutsal kitap gibidir: "Vaʿd iden gûyâ ki bir Kurʾân söndü!.."

Sekizinci dörtlüğün ilk mısrası Ziya Gökalp'in hece ölçüsüyle ve sade bir Türkçeyle kaleme aldığı; *Altın Işık, Kızıl Elma* ve *Yeni Hayat* isimli kitaplarda yayımlanan şiirlere telmihte bulunarak başlar. Şaire göre Gökalp, bu tür eserleriyle Türk toplumuna şiiri sevdirmiştir: "Şu büyük ʿâlim ki şiʿri sevdirdi." Dörtlüğün devamı Gökalp'in siyasi ve toplumsal konumu hakkındadır. O milliyetçidir, vatanseverdir, Türklüğe yeni bir vizyon kazandıran kişidir: "Milliyetperverdi, vatanperverdi!/ Türklüğe, yeni bir cereyân virdi..." Son mısra, büyük mütefekkirin öldüğü gerçeğini bir kez daha dile getirir ve Gökalp'e dair hatıralar bir anda kesilir. Türklük için çılgın bir aşkla, coşkuyla çalışan Gökalp bu dünyadan göçmüştür: "Bu çılgın ʿaşk ile pür-tuğyân söndü!"

Dokuzuncu dörtlük Ziya Gökalp'in hayatı boyunca çektiği acılardan bahseder. Bu büyük fikir adamı dünyada vefadan çok cefa görmüştür. Ülküsü yolunda Malta'ya sürülmüş ve iki yılı aşkın bir süre boyunca esir olarak türlü acılar çekmiştir. Milliyet uğruna sürgünlere maruz kalan Gö-

kalp'in ışıklarla çalkalanan vicdanı artık yok olmuştur: "Diyemem ʿâlemde vefâlar gördü/ Maltalar yolunda cefâlar gördü/ Milliyet uğrunda menfâlar gördü/ Ziyâ[y]la çalkanan bir vicdân söndü!"

Onuncu dörtlük söz konusu acı kaybın Türk milletinde uyandırdığı derin üzüntüden bahseder. Gökalp'in ölümü dolayısıyla Türk milleti kalbinden vurulmuştur. Âdeta nur gibi olan cenaze için büyük bir kalabalık toplanmış, sanki mahşer kurulmuştur. Cenaze namazını kılmak üzere toplum, tabutun önünde el bağlamış, divan durmuştur: "Mevtiyle, kalbinden millet vuruldu/ Şu büyük nûr içün mahşer kuruldu:/ Bu tâbût önünde dîvân duruldu." Sonunda şair gözlerini cenaze için toplanan kalabalıktan çevirir ve defalarca olduğu gibi bir kez daha Gökalp'in öldüğü gerçeğiyle baş başa kalır. Dehâlar ölçüsündeki bir insan ne yazık ki ahirete intikal etmiştir: "Dehâlar kâbında, bir insân söndü."

On birinci dörtlükte şair kendisinin ve Türk milletinin acısını bütün bir kâinatın matemi olarak hayal eder. Ziya Gökalp'in vefatı dolayısıyla kâinat ağlamakta, bulutlar ve gökler yas kıyafetine bürünmektedir. Çünkü asırları aşan bir irfan sahibi olan büyük mütefekkir Ziya Gökalp artık bu dünyada değildir: "Batan günden hazîn bir hayât ağlar/ Bu tâbût önünde, kâʾinât ağlar!/ Bulutlarla gökler, yaslı tül bağlar!../ ʿAsırlar fevkinde, bir ʿirfân söndü!"

Şiirin son dörtlüğünde şair, bu şiiri yazmak üzere kendisine gelen ilhamı fışkıran bir matem olarak niteler. Şair, bu şiiri yazarken veya okurken üzüntüsünden dolayı gözyaşı dökmektedir. Melekler ise bu gözyaşlarını silmekte, şairi teselli etmektedir. Şaire göre bütün Türklük, mefkûrelerini borçlu oldukları fikir mimarı Ziya Gökalp'in tabutu önünde eğilmektedir. Nihayet şair Allah'a döner, parlak bir cihana benzeyen Gökalp'in ölmesi dolayısıyla içinde bulunduğu acıyı adeta haykırarak ifade eder: "İlhâmım, fışkıran mâtem kesildi/ Yaşaran gözleri melekler sildi!../ Bu tâbût önünde "Türklük" eğildi/ Allah'ım, ne parlak bir cihân söndü!"

Ziya Gökalp vefat ettiğinde 48 yaşındadır. Florinalı Nâzım'ın şiiri de on iki dörtlükten yani kırk sekiz mısradan meydana gelmektedir. Florinalı Nâzım'ın bu şiiri on iki dörtlük hâlinde yazmasının esas sebebini bilmek elbette mümkün değildir ancak şiirin mısra sayısıyla Ziya Gökalp'in yaşı arasındaki denklik oldukça dikkat çekicidir.

Sonuç

Ziya Gökalp'in 25 Ekim 2024 tarihinde vefat etmesi Türk halkını derinden üzmüş, 26 Ekim 2024 tarihinde düzenlenen resmi cenaze törenine halktan binlerce kişi katılmıştır. Bu törende pek çok kişi Ziya Gökalp'e dair konuşma yapmış, nutuklar atmıştır. Cenaze töreninden sonra pek çok aydın ünlü mütefekkire dair çeşitli gazetelerde yazılar yayımlamıştır. Türk şairlerinden Florinalı Nâzım da Ziya Gökalp'in ölümüne derinden üzülmüş, değerli düşünüre bir saygı ifadesi olarak cenaze töreninde okumak üzere *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda* adlı şiiri kaleme almıştır. Törende

okunan bu şiir aynı yıl bir broşür olarak İstanbul'da yayımlanmıştır.

Florinalı Nâzım'ın on iki dörtlükten müteşekkil eseri, ölümün insan üzerindeki psikolojik etkisini gözler önüne seren bir yapıya sahiptir. Genel olarak incelendiğinde her dörtlüğün ilk üç mısrası Gökalp'in vefatının Florinalı Nâzım üzerinde uyandırdığı duygulara, hayallere ve hatıralara dairdir. Florinalı Nâzım önce Ziya Gökalp'in ölümüne inanamaz, bu olayı inkâr etme yolunu seçer. Şaşkınlığı ve ölüm dolayısıyla yaşadığı ilk şoku geçince ise Ziya Gökalp'in Türk milleti için hayatını verdiği idealleri düşünür. Onun düşüncelerinin ne kadar önemli olduğunu ve Türk milleti için değerini hatırlar. Daha sonra hayatını vatan ve millet uğruna harcayan bu büyük insanın hayattayken çektiği acılar aklına gelir. Şair, hatıralarını bir kenara bırakır ve cenaze törenini inceler. Herkesin Gökalp için üzüldüğünü görür ve kâinatın bu ölüm karşısında ağlayıp yas tuttuğunu hayal eder. Tabiat da tıpkı insanlar gibi yas içindedir. Dörtlüklerin son mısraları daima Ziya Gökalp'in öldüğü gerçeğini anlatır. Böylece şiir hayal-hatıra-duygu ve hakikat döngüsü içerisinde ilerler.

Kaynaklar

Akdeniz, Cüneyt. *Polis Mecmuası Yazıları (1919-1923)*. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Aydoğan, Erdal. "Ziya Gökalp'ın Ölümünün Türk Kamuoyu ve Basındaki Yansımaları". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 10/2 (2010), 177-190.

Ayvazoğlu, Beşir. "Florinalı Nâzım, Edebiyatımızın Tatlı Kaçığı". *Uluslararası Üsküdar Sempozyumu V, 1-5 Kasım 2007, Bildiriler.* ed. C. Yılmaz. 2/285-308. İstanbul: Üsküdar Belediyesi Yayınları, 2008.

Çetindaş, Dilek. "Florinalı Nazım". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim 20 Ekim 2024. https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazim-florinali

Çonoğlu, Salim. "Ziya Gökalp'ın Hastalığı, Vefatı ve Ardından Yazılanlar". *Türk Dili* 73/874 (2024), 65-84.

Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2016.

Florinalı Nâzım. *Ziyâ Gökalp'in Tâbûtu Huzûrunda*. İstanbul, 1340.

Güler, Eda. *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2024.

Necatigil, Behçet. *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*. İstanbul: Varlık Yayınları, 16. Baskı, 1995.

Okay, Orhan. "Ziya Gökalp". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 14/124-128. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1996.

Şengül, Abdullah. "Ziya Gökalp". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim 20 Ekim 2024. https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ziya-gokalp

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. ''Ziya Gökalp'in Cenaze Töreni (Video).'' Erişim 20 Ekim 2024. https://filmmirasim.ktb.gov.tr/tr/film/ziya-gokalp-in-cenaze-toreni

TRANSKRİPSİYONLU METİN

(Ön Kapak Sayfası)

Filorinalı Nāẓım

Żiyā Gökalp'iñ Tābūtu Ḥużūrunda

Büyük furtınalar, ʿummānı teḥyīc itdigi gibi büyük ḥādiṣāt da Filorinalı Nāẓım Beg'iñ rūḥ-ı şāʿirānesini ġaleyāna götürüyor. Bu ġaleyān-ı ʿummānıñ üzerinde sönmeyerek temevvüc iden rūḥ-ı Żiyā, bir büyük milletiñ meşʿalidir.

Vānīköyü-29 Teşrīn-i Evvel Sene 340

Sāmīpaşazāde Sezāyī

Batan günden ḥazīn bir ḥayāt aġlar,

Bu tābūt öñünde, kāʾināt aġlar!

Gündüze yas çökdü, giceye döndü...

ʿAsırlar fevḳinde, bir ʿirfān söndü!

F. N.

İstanbul 1340

(1)

Żiyā Gökalp'iñ Tābūtu Ḥużūrunda..

- Türk ocaġına itḥāf-ı tekrīm -

Göñüller ġamlıdır, gözler yaşarmış...

"Żiyā Gökalp" degil, bir cihān söndü!

Ortalıḳ mükedder, hava ḳararmış...

Ṣanırım, parlayan āsumān söndü!

"Żiyā Gökalp" de mi, ölümü ḳurdu?

Yā Rabbī, şu büyük ḳalp de mi durdu?

Ki çarpan "küre"ler gibi vururdu!..

Feryādı yükselen bir ṭūfān söndü!

Yanardāġ gibiydi beyninde āteş,

Parlayup, parlayup batdı bir güneş!

Dünyāyı arasaḳ, buña yoḳ bir eş...

Żiyālar neşr iden bir ʿummān söndü!

(2)

Ḥummālar içinde ḳıvranan Żiyā,

Cān yaḳan bir meşʿal gibiydi gūyā!

Niḥāyet o da baḳ, bir ḥazīn rüʾyā...

Bir dalġın deryā[y]dı, bī-zebān söndü!

Varlıġı, çalḳanup sönen muʿammā...

Mevti de beḳāyı eyleyor īmā!

Tābūtu başlarda yükselen semā!

Ẕekālar parlatan ḳahraman söndü!

Āteşīn rūḥıyla, nāfiẕ sesiyle:

Türklügü yükseltdi ṣoñ nefesiyle;

İnḳılāb yapmışdı felsefesiyle,

Tekāmül gösteren bir īmān söndü!

(3)

Genclige fer viren şu ʿulvī rehber,

Göz ḳamaşdıran bir şafaḳdı yek-ser!

Türklüge müʾebbed fikri bir ẓafer,

Vaʿd iden gūyā ki bir Ḳurʾan söndü!..

Şu büyük ʿālim ki şiʿri sevdirdi,

Milliyetperverdi, vaṭanperverdi!

Türklüge, yeñi bir cereyān virdi...

Bu çılġın ʿaşḳ ile, pür-tuġyān söndü!

Diyemem ʿālemde vefālar gördü,

Malṭalar yolunda cefālar gördü,

Milliyet uġrunda menfālar gördü,

Żiyā[y]la çalḳanan bir vicdān söndü!

(4)

Mevtiyle, ḳalbinden millet vuruldu,

Şu büyük nūr içün maḥşer ḳuruldu:

Bu tābūt önüñde dīvān duruldu,

Dehālar kābında[21], bir insān söndü:

Batan günden ḥazīn bir ḥayāt aġlar,

Bu tābūt önüñde, kāʾināt aġlar!

Buluṭlarla gökler, yaslı tül baġlar!..

ʿAşırlar fevḳinde, bir ʿirfān söndü!

İlhāmım, fışḳıran mātem kesildi,

Yaşaran gözleri melekler sildi!..

Bu tābūt önüñde "Türklük" egildi,

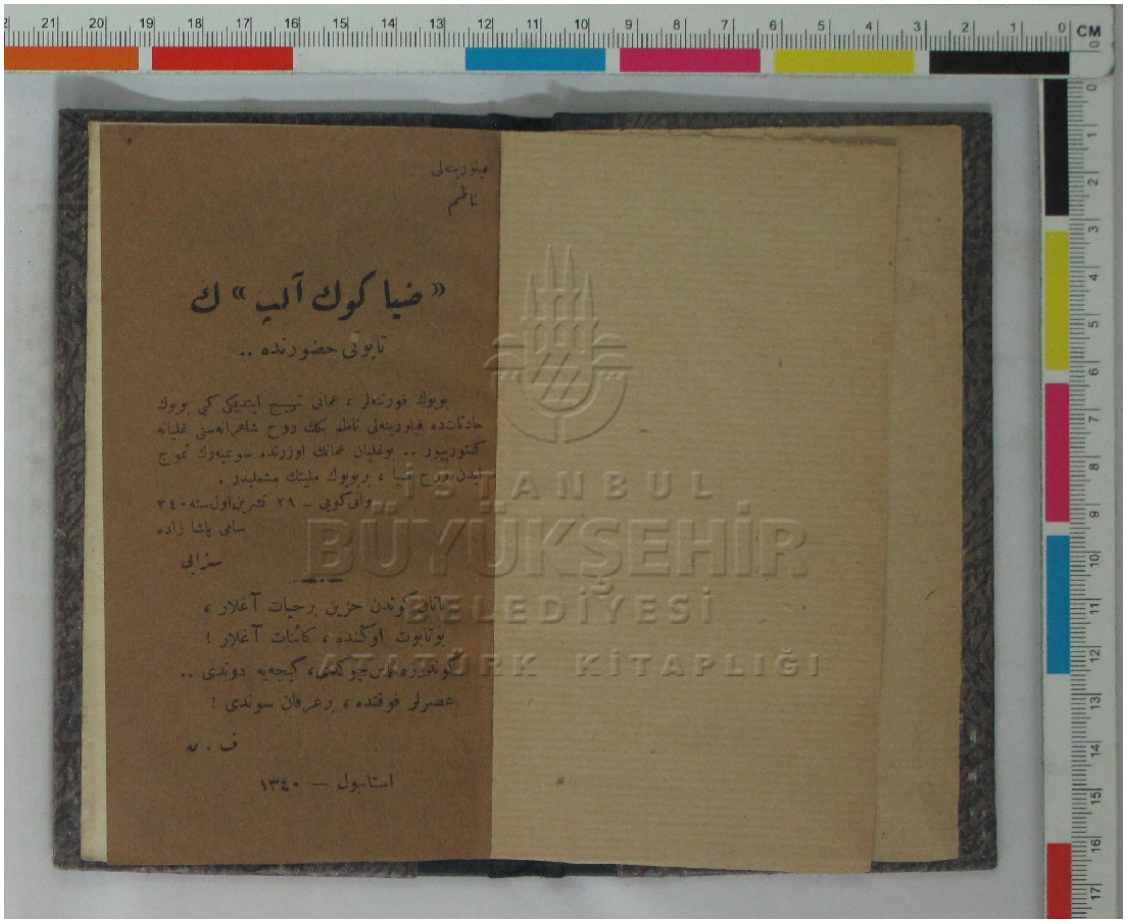
Allah'ım, ne parlaḳ bir cihān söndü!

İstanbul-26 Teşrīn-i Evvel-340

Filorinalı Nāẓım

21 Bu kelime orijinal metinde "ka'b (ب‌ع‌ق)" şeklinde geçmektedir ancak ka'b kelimesinin "topuk kemiği, aşık kemiği, tavla zarı, küp" gibi anlamlara geldiği düşünülürse baskıda hata yapıldığı anlaşılır. Bu kelimenin doğrusu "uzaklık, mesafe" anlamlarına gelen "kâb (ب‌ا‌ق)" olması gerekir (Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* [Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2016], 546). Ayrıca bu kelime Eda Güler'in çalışmasında hiç okunmamış, atlanmıştır (Güler, *Florinalı Nâzım'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme,* 65.).

ORİJİNAL METİN

فلورینه‌لی
ناظم

« ضیا کوك آلپ » ك

تابوتی حضورنده ..

بویوك فورتنه‌لی ، عمان تورح ایتدیکی کی بویوك حادثه‌ده فلورینه‌لی ناظم بك روح شاعرانه‌سنی غلیانه کتوردیور .. بوغلیان عمانك اورزنده سونمیه‌رك تموج ایدن روح ضیا ، بربویوك ملیتك مشعلیدر .

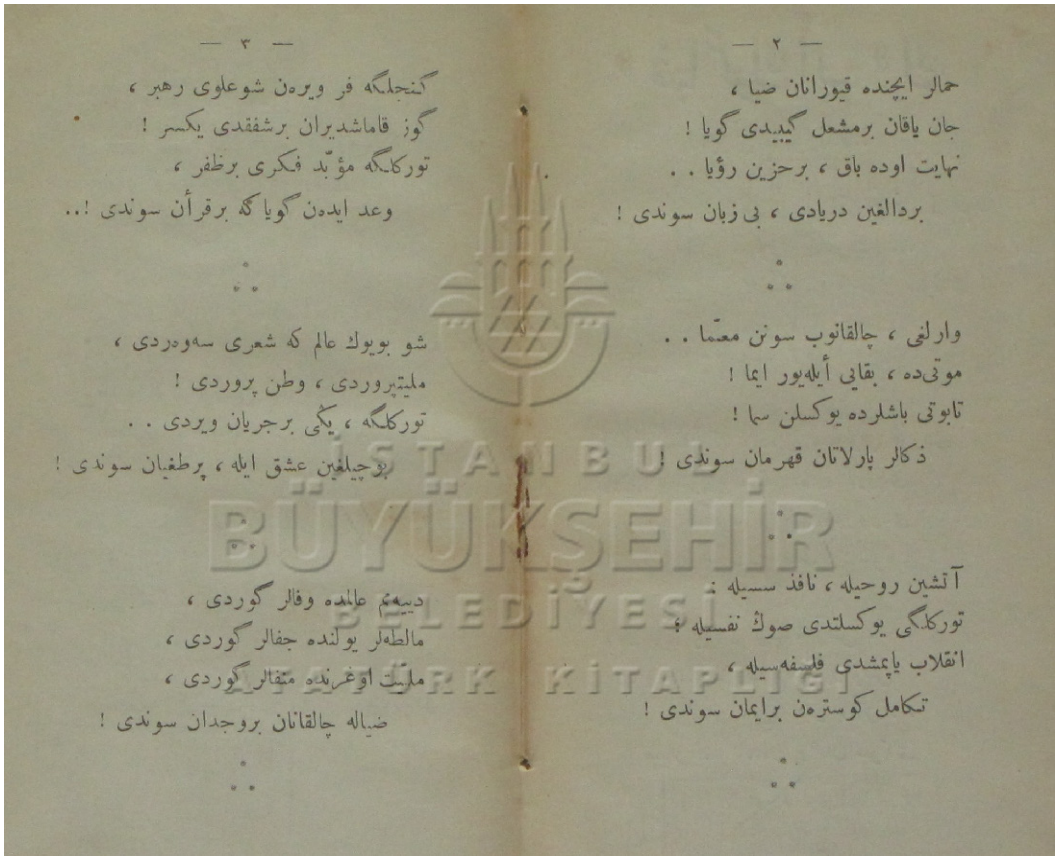
وفاکوی — ۲۹ تشرین اول سنه ۳٤۰
سامی پاشا زاده
سزائی

یاشاتوب کوندن حزین برحیات آغلار ،
یوتابوت اوکنده ، کائنات آغلار !
کوندوزه‌لن چوکمی ، گیجه‌یه دوندی ..
عصرلو فوقنده ، برعرفان سوندی !

ف . ن

استانبول — ۱۳٤۰

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

— ۲ —

حمالر ایچنده قیورانان ضیا ،
جان یاقان برمشعل گیبیدی گویا !
نهایت اوده باق ، برحزین رؤیا . .
بردالغین دریادی ، بی زبان سوندی !

. .
. .

وارلنی ، چالقانوب سونن معمّا . .
موتی‌ده ، بقایی أیله‌یور ایما !
تابوتی باشلرده یوکسلن سما !
ذکالر بارلاتان قهرمان سوندی !

. .
. .

آتشین روحیله ، نافذ سسیله ،
تورکلگی یوکسلتدی صوك نفسیله ،
انقلاب یاپمشدی فلسفه‌سیله ،
تکامل کوسترەن برایمان سوندی !

. .
. .

— ۳ —

گنجلگه فر ویرەن شوعلوی رهبر ،
گوز قاماشدیران برشفقدی یکسر !
تورکلگه مؤبّد فکری برظفر ،
وعد ایدەن گویا گه برقرأن سوندی !..

. .
. .

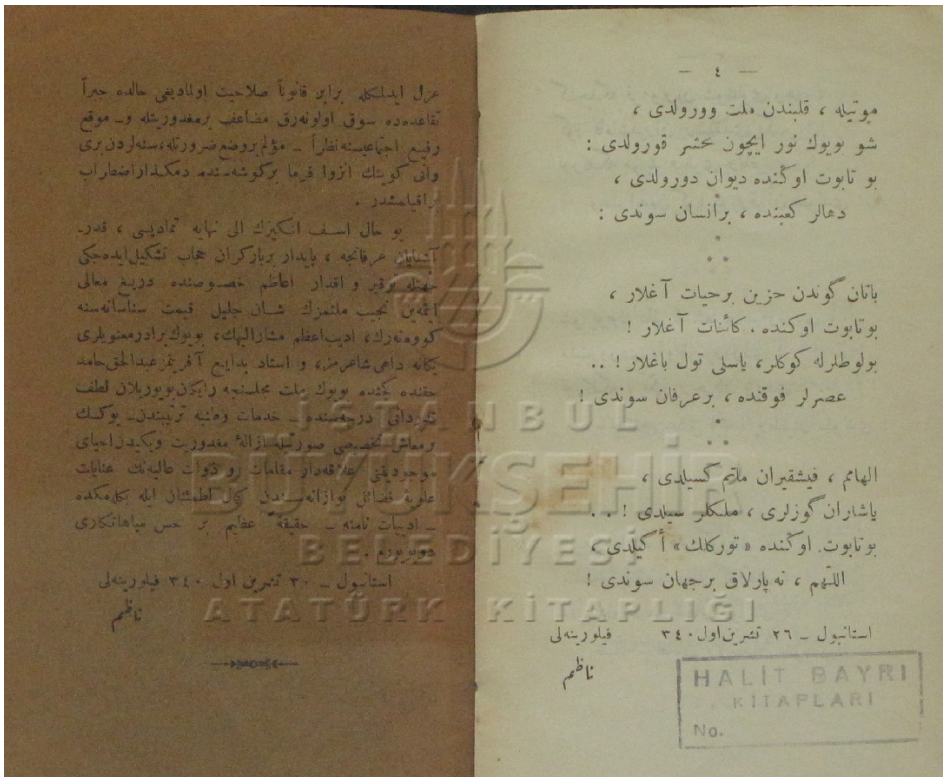
شو بویوك عالم که شعری سەوەردی ،
ملیتپروردی ، وطن پروردی !
تورکلگه ، یکی برجریان ویردی . .
بوچیلغین عشق ایله ، پرطغیان سوندی !

. .
. .

دیه‌یم عالمده وفالر گوردی ،
مالطه‌لر یولنده جفالر گوردی ،
ملیت اوغرنده متفالر گوردی ،
ضیاله چالقانان بروجدان سوندی !

. .
. .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

عزل ایدلکله برابر قانوناً صلاحیت اولمادیغی حالده جبراً
تقاعده سوق اولونه‌رق مضاعف برمغدوریته و موقع
رفیع اجتماعیسنه نظراً مؤلم بروضع ضرورته سنه‌لردن بری
وان کویلك انزوا قربا برکوشه‌سنده دمکدار اضطراب
اقامتدر .

بو حال اسف انکیزك الی نهایه تمادیسی ، قدر-
آشنای عرفانجه ، پایدار بربارکران محاب تشکیل ایده‌جکی
نهضه بوقر و اقدار اعاظم خصوصنده دریغ معالی
انحه‌ین نجیب ملتمزك شان جلیل قیمت سناسانه‌سنه
کووه‌نه‌رك ، ادب اعظم مشارالیهك ، بویوك برادر معنویلری
یکانه داعی شاعرمز ، و استاد بدایع آفرینز عبدالحق حامد
حقنده کوسترمکده بویوك ملت محاسنه رایکان بویوریلان لطف
شوردای درجه‌سنده خدمات وطنیه ترتیبندن بوکك
رمضان تخصیصی صورتیله ازالهٔ مغدوریت وبکیدراحیای
موجودیتی علاقه‌دار مقامات روحیات عالیه‌نك عنایات
علویه فضائل پوازانه‌سندن کال اطمینان ایله بکلمکده
ـ ادبیات نامنه ـ حقیقهٔ عظیم بر حس میهانکاری
دویورمزدم .

استانبول ـ ۳۰ تشرین اول ۳۴۰ فیلورینه‌لی
ناظم

— ٤ —

موتیله ، قلبندن ملت وورولدی ،
شو بویوك نور ایچون حشر قورولدی :
بو تابوت اوکنده دیوان دورولدی ،
دهالر کعبنده ، برانسان سوندی :

..

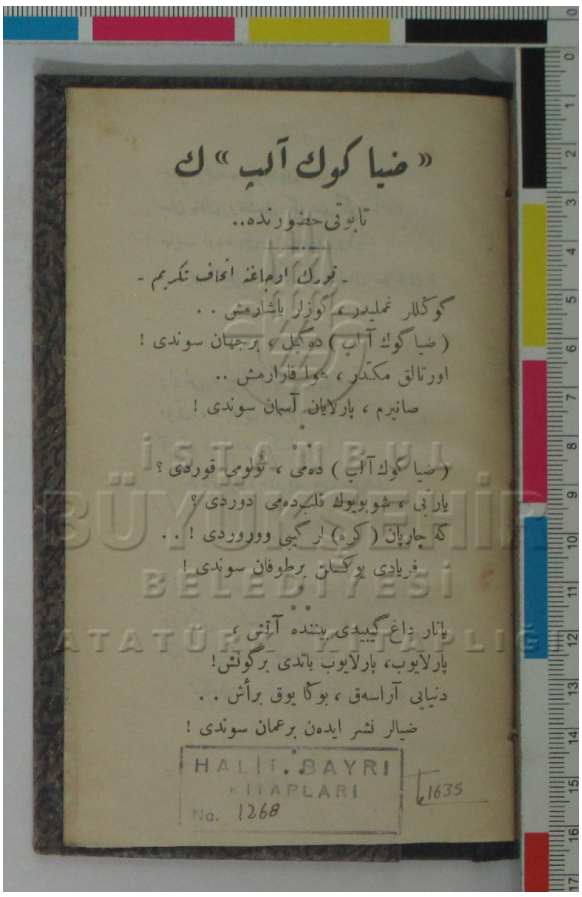
باتان کوندن حزین برحیات آغلار ،
بوتابوت اوکنده ، کائنات آغلار !
بولوطلرله کوکلر ، یاسلی تول باغلار ! ..
عصرلر فوقنده ، برعرفان سوندی !

..

الهام ، فیشقیران ماتم کسیلدی ،
یاشاران گوزلری ، ملکلر سیلدی ! ..
بوتابوت اوکنده « تورکلك » أکیلدی ،
اللهم ، نه پارلاق برجهان سوندی !

استانبول ـ ۲۶ تشرین اول ۳۴۰ فیلورینه‌لی
ناظم

HALİT BAYRI
KİTAPLARI
No.

« ضیا کوك آلپ » ك

تابوتی حضورنده ..

ـ تورك ارماغنه انحاف تکدیم ـ
کوکللر غملیدر ، کوزلر یاشارمش ..
(ضیا کوك آلپ) ده کیل ، برجهان سوندی !
اورتالق مکدر ، هوا قارارمش ..
صانیرم ، پارلایان آسمان سوندی !

..

(ضیا کوك آلپ) ده‌می ، تولومی قورده‌ی ؟
یارنی ، شو بویوك فکرده‌می دوردی ؟
کاجاریان (کره) ارکیی وورووردی ! ..
فریادی یوکسك برطوفان سوندی !

..

یانار داغ گیبیدی بننده آتش ،
پارلایوب ، پارلایوب باتدی برگونش !
دنیایی آراسه‌ق ، بوکا یوق برأش ..
ضیالر نشر ایده‌ن برعمان سوندی !

HALİT BAYRI
KİTAPLARI
No. 1268
1635

